

passim floruisse, etiam si scholares tunc temporis numero erant pauciores quam priscis temporibus, plerisque nimis sum sacerdicia ac tyramide paganorum expulsis. Quin etiam probabant & ostendebant, idque indubitate veterum Annalium testimonio, illius loci ordines ac instituta a nonnullis piis & eruditis hominibus fuisse sancta, ut a Divo Gilda, Melkino, Ninnio, Kentigerno, & aliis qui omnes literis illic consenserunt, omnia ibidem fælici pace & concordia administrantes, ac Divum quoque Germanum Oxoniam advenisse, annique dimidium illuc esse moratum, quo tempore per Britanniam iter fecit adversus Pelagianorum heres concionatus, ordines & instituta supra mirum in modum comprobavit. Rex ille inaudita humilitate utramque partem accuratissime exaudiuit, eos piis ac salutari bus monitis etiam atque etiam hortans, ut mutuam inter se conjunctionem, & concordiam tuerentur. Itaque hoc animo discessit rex, quoque ex utraque parte consilio suo esse obtemperaturos & instituta sua amplexuros sperans. At Grymboldus h.ec iniquo animo ferens, statim ad monasterium VVintoniense ab Aelfredo recens fundatum proficiscicebatur. Deinde tumbam VVintoniam transferri curavit, in qua proposuerat post hujus vita curriculum ossa sua reponenda, in testudine que erat facta subter cancellum ecclesie Divi Petri in Oxonia, quam quidem ecclesiam idem Grymboldus extruxerat ab ipso fundamento, de saxo summa cura perpolito.

Hanc redivivam felicitatem paucis post annis una, & altera calamitas exceperit. Dani enim, regnante Etheldredo, prædatorio incendio eam involverunt, statimque Haraldus Levipes barbara immanitate ita in eam sœvit ob quosdam e suis tumultu imperfectos, ut tristissimum studiosorum exilium subsequutum fuerit, & Academia luctuoso spectaculo quasi intermortua ad Guilielmi Normannici usque tempora jacuerit. Quem aliqui expugnasse falso scribunt, sed Oxonia pro Exonia in exemplaribus perperam concepta illis imposuit. Tunc tamen sedem fuisse studiorum ex his Ingulphi verbis, qui ea ætate floruit, intelligatur, Ego Ingulphus constitutus primum VVestmonasterio, postmodum Oxoniensi Studio traditus, cum in Aristotele arripiendo supra multos coetaneos profecisset, &c. Quæ enim nos Academias vocamus, illa ætas Studia dixit, ut mox docebimus. Verum hoc tempore ita exhausta fuit, ut cum intra & extra murum (ex Censuali Guilielmi Conquist. libro loquor) ædes plus minus DCCL fuerint, præter XXIIII mansiones Murales, quingentæ ex illis censui solvendo non essent. Utque ejus libri verbis loquar, Hec reddebat proteloneo, & gablo, & aliis confuetudinibus, per annum Regi quidem viginti libras, & sex sextarios mellis, Comiti vero Algario decem libras. Paulo post Robertus de Oili nobilis Normannus (de quo supra diximus) cum in militiae præmium latifundia in hoc agro à Guilielmo victore accipisset, castrum ad occiduam urbis partem magnis agrestis molibus extruxit, & in eo ecclesiam S. Georgii parochiale, in quam cum Stephano Rege arctissime obsidente Matildem Imperatricem in hoc castro, Parochianis ingressus non pateret, Capella S. Thomæ in vicinia extorta fuit. Mœnibus etiam novis, ut creditur, ipsam urbem incinxit, quæ nunc sensim expugnat vetustas. Robertusque ejus è fratre Nigello nepos Regis Henrici Primi à cubiculis Osney cœnobium amplissimum (ut ex parietinis videre est) in me-

1074.
Registr.
Monast.
de Osney.

Osney.

diamni sub castro, persuasione Edithæ filiæ Forni uxoris ejus, quæ prius fuerat amasia Regis Henrici Primi, fundavit.

1129.

Eodem tempore, ut legitur in Chronico illius cœnobii Osneiensis, Robertus Pulenus scripturas divinas, quæ in Anglia obsoleverant apud Oxoniam legere ceperit. Qui postea cum ex doctrina ejus ecclesia tam Anglicana, quam Gallica plurimum profecisset, à P P. Lucio Secundo vocatus & in Cancellarium S. Romane ecclesiæ promotus est. In eandem etiam sententiam scribit Ioannes Rossus Warwicensis, Procurante Rege Henrico Primo, lectura Theologie que diu cessaverat Oxonie restorare ceperit, & novam Aulam ibi edificavit, quam in conventum Carmelitarum Rex Edwardus Secundus tandem convertit. Verum longe antea in hac Aula Regia in lucem editus erat ille vere * Θωμάς Ριχαρδος Primus Rex Angliae, vulgo Leoninus, animi excelsi & erecti plenissimus, Reip. Christianæ, Anglorum gloriae, & paganorum terrori natus. In cujus mortem Poëta eo seculo minime malus lusit,

*Viscera Carneolum, corpus Fons servat Ebrardi,
Et cor Rothomagum, magne Richardi, tuum.
In tria dividitur unus, qui plus fuit uno,
Nec super est uno gloria tanta viro.*

*Hic Richardi jaces, sed mors si cederet armis,
Victa timore tui, cederet ipsa tuis.*

Sic ædificiis recreata urbe, huc quasi ad doctrinæ & virtutis mercatum confluere cœperunt plurimi, & refloruerunt literæ, opera in primis Roberti illius Pulenii viri ad Rempub. literariam promovendam natii, qui nihil non egit ut aridae quasi urbis visceribus obstructos Musarum fontes denuo aperiret, favente in primis Henrico I, Henrico II, & Richardo ejus filio, de quo modo dixi. Pulenii vero conatus adeo feliciter cessit, ut regnante Ioanne, tria millia studiosorum in hac urbe fuerint, qui omnes ad unum hinc partim Readingum, partim Cantabrigiam demigrarunt; quod in studiosam hanc hominum nationem cives iniquiores viderentur; sed pacato tumultu, post breve tempus sunt reversi. Tunc autem, & subsequenti tempore, ut Deus urbem hanc Musis, ita optimos Principes, & Praefules huic urbi magno numero progenuit, qui ornandi, fovendiisque literis melioribus liberalitatem impertiverunt maximam. Cum enim Henricus Tertius salutata Frideswida, quod piaculari ante creditum, superstitionem formidinem exemit, qua Principes, ne Oxoniam ingredierentur, superstitionis quidam aliquantis per deterruerint, & frequentia hic Comitia ad componendas cum Baronibus controversias habuisset; superiorum regum privilegia confirmavit, & ipse nonnulla irrogavit. Tantaque jam erat eruditorum copia, ut longe plurimi divinis, humanisque artibus instructissimi, cum in ecclesiam, tum Rempublicam hinc fuerint propagati, Matthæusque Parisiensis Universitatem Oxoniensem secundam à Lutetia ecclesia scholam, imo Ecclesia fundamentum diserte appellari. Universitatis enim nomine jam ante honorarant Pontifices Romani, quo titulo non aliam præter Parisiensem, hanc Oxoniensem,

Rich. Cuer
de Lion.